

Pdw: Komunikacja międzykulturowa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pdw: Komunikacja międzykulturowa
Kod przedmiotu	08.9--FiPIP-Pdw: Km- 21
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Iwona Pałucka-Czerniak, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Student prezentuje wiedzę o podstawowych zasadach komunikacji międzynarodowej, omawia procesy adaptacji i integracji międzykulturowej przy założeniu humanistycznego, ekologicznego podejścia do uczestnictwa w języku i kulturze. Identyfikuje różnorodne sposoby wyrażania treści, emocji i symboli, zależne od kultury, narodu i języka. Rozpoznaje uwarunkowania komunikowania międzynarodowego: aspekt psychologiczny - obejmujący relacje i motywacje uczestników komunikacji, ich doświadczenie, zasób wiedzy, aspekt socjologiczny - dotyczący ról odgrywanych w społeczeństwie, norm, standardów, praw i obowiązków i ich wpływ na poczucie tożsamości i przynależności do wspólnoty kulturowej, aspekt fizyczny - wpływ uwarunkowań czasowych i przestrzennych na proces komunikacji (uwzględniający typowe sytuacje komunikacyjne). Poprzez zrozumienie, naukę i działanie interpretuje mechanizmy zapobiegania akulturacji, alienacji, obniżeniu kompetencji językowej zarówno w języku ojczystym, jak i nabytym, a także dezintegracji tożsamości na skutek zakłóceń identyfikacji społecznej. Student nawiązuje kontakt w grupie międzynarodowej, negocjuje znaczenia i tworzy płaszczyzny porozumienia w warunkach naturalnych interakcji. Dostrzega podobieństwa i odmienności w komunikowaniu podstawowych treści. Reaguje na potrzeby społeczne cudzoziemców i proponuje sposoby zaspokajania potrzeb, m.in. przez objaśnianie świata i kultury, w których uczestniczy. Student dąży do wykorzystania zdobytej wiedzy o języku i kulturze dla celów pragmatycznych, zwłaszcza dydaktycznych i przekładowych. Akceptuje różnorodność sposobów myślenia i wartościowania, buduje obraz własnej tożsamości kulturowej.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza o języku polskim i polskiej kulturze, znajomość podstawowa przynajmniej jedno języka obcego.

Zakres tematyczny

1. Kultura a język. Skrypty kulturowe w języku.
2. Pojęcie komunikacji interkulturowej, międzykulturowej, transkulturowej.
3. Różnice i przekształcenia komunikacji werbalnej i niewerbalnej w środowisku różnorodnym kulturowo.
4. Kompetencja interkulturowa.
5. Integracja, asymilacja, adaptacja społeczna a utrwalanie, przenoszenie wzorów zachowań językowych.
6. Klasyfikacja języków świata, pokrewieństwo między językami a możliwości pokonywania barier komunikacyjnych.
7. Kontakty międzyjęzykowe oraz ich następstwa: interferencje językowe (faux amis), zapożyczenia, internacjonalizmy, bilingwizm.
8. Wielokulturowość a kształtowanie się tożsamości i świadomości językowej.
9. Polska widziana oczami cudzoziemców. Historyczno-społeczne przekształcenia obrazu Polski i Polaków.
10. Stereotypowość postrzegania Polski i Polaków oraz cudzoziemców w materiałach dydaktycznych do nauczania języka polskiego jako obcego.
11. Nauczanie języka polskiego jako obcego w polskiej szkole. Zmienność postrzegania wielokulturowości (jako bogactwa lub zagrożenia) w systemie edukacyjnym.
12. Wybrane problemy przekładu międzykulturowego.
13. Polityka językowa: strategie i mechanizmy promocji języka i kultury w świecie.
14. Wybrane problemy związane z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego oraz egzaminami certyfikatowymi w zakresie języka polskiego jako obcego.

Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, praca w grupach, analiza tekstu/nagrania, tworzenie tekstu, projekt (spotkanie z cudzoziemcami).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolce efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	------------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student omawia wielopłaszczyznowe uwarunkowania komunikacji w kontekście międzykulturowym, relacjonuje różnice między rodzinami językowymi	• KEP1_W03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia
student komunikuje się z cudzoziemcami, także w sytuacji wielojęzyczności i wielokulturowości, przełamuje bariery komunikacyjne i porozumiewa się z wykorzystaniem różnych kodów komunikacyjnych	• KEP1_U04	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • projekt	• Ćwiczenia
student zachowuje otwartość na odmienne poglądy i doświadczenia cudzoziemców, przejawia świadomość współodpowiedzialności za kulturę własnego narodu, kreowanie jego obrazu we wspólnocie komunikatywnej i dąży do podtrzymania tożsamości kulturowej	• KEP1_K07	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • odpowiedź ustna • projekt	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach, prezentacja wybranego zagadnienia cząstkowego (odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna, relacja wyników pracy w grupie), wykonanie projektu (udział studenta w spotkaniach z cudzoziemcami).

Literatura podstawowa

Boski P., *Psychologia akulturacji*, [w:] idem, *Kulturowe ramy zachowań społecznych. Podręcznik psychologii międzykulturowej*, Warszawa 2009, s. 504-565.

Malinowski Rubio M.P., Znaczenie tłumaczenia w komunikacji międzykulturowej, [w:] eadem, *Komunikacja międzykulturowa w praktyce translatorskiej. perspektywa socjologiczna*, Kraków 2016, s. 11-30.

Steciąg M. , *Glottodydaktyka w ujęciu ekolingwistycznym*, "Acta Universitatis Lodziensis: Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców" 21 (2014): *Glottodydaktyka - media - komunikacja. Negocjowanie znaczeń*, red. E. Pałuszyńska, B. Grochala, I. Dębowska-Wosik, M. Wojenka-Karasek, s. 51-62.

Wierzbicka A. *Język - umysł - kultura*, Warszawa 1999, s. 163-189.

Zarzycka G., *Dialog międzykulturowy. Teoria oraz opis komunikowania się cudzoziemców przyswajających język polski*, Łódź 2000.

Żydek-Bednarczuk U., *Spotkanie kultur. Komunikacja i edukacja międzykulturowa w glottodydaktyce*, Katowice 2015.

Literatura uzupełniająca

Aleksandrowicz-Pędich L., *Międzykulturowość na lekcjach języków obcych*, Białystok 2005.

Dąbrowski, *Interkulturowość jako metoda badania literatury*, [w:] idem, *Swój/obcy/inny. Z problemów interferencji i komunikacji międzykulturowej*, Izabelin 2001, s. 13-55.

Gębał P.E., *Krakowska szkoła glottodydaktyki porównawczej na tle rozwoju glottodydaktyki ogólnej i polonistycznej*, Kraków 2014.

Interferencje w językach i dialektach słowiańskich, red. E. Umińska-Tytoń, Łódź 1997.

Jurkowski M., *Język polski na tle innych języków świata (wybrane zagadnienia)*, [w:] *Vademecum lektora języka polskiego*, pod red. B. Bartnickiej, L. Kacprzak, E. Rohozińskiej, Warszawa 1992, s. 9-24.

Karolak Cz., *Dydaktyka literatury wobec potrzeb nauki języka w warunkach obcokulturowych*, Poznań 1999.

Komunikacja międzykulturowa. Zbliżenia i impresje, red. A. Kapciak, L. Korporowicz, A. Tyszka, Warszawa 1995.

Komunikacja międzykulturowa. Zderzenia i spotkania, red. A. Kapciak, L. Korporowicz, A. Tyszka, Warszawa 1997.

Kontakty języka polskiego z innymi językami na tle kontaktów kulturowych, red. J. Maćkiewicz, J. Siatkowski, Wrocław 1992.

Lubecka A., *Interkulturowa kompetencja komunikatywna – jak wykorzystać gry symulacyjne do jej osiągnięcia*, [w:] „Biuletyn Glottodydaktyczny”, nr 4, 1998, s. 59-74.

Nikitorowicz J., *Pogranicze, tożsamość, edukacja międzykulturowa*, Białystok 1995.

Siatkowski J., Doliński I., *Słowiańsko-niesłowiańskie kontakty językowe*, t. 13, Warszawa 1992.

Socjolingwistyczne i kulturoznawcze elementy w nauczaniu języków obcych w aspekcie jednoczącej się Europy, „Prace Naukowe Studium Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej” red. R. Kuźmińska, , 1998, nr 34/2.

Szafraniec K., *Internacjonalizmy i inne zapożyczenia w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, „Acta Universitatis Lodziensis: Kształcenie polonistyczne cudzoziemców” 18 (2011), s. 229-234.

Szafranec K., *Kultura polska w przekładzie. Problemy ekwiwalencji*, "Acta Universitatis Lodzensis: Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców" 21 (2014): *Glottodydaktyka - media - komunikacja. Negocjowanie znaczeń*, red. E. Pałuszyńska, B. Grochala, I. Dębowska-Wosik, M. Wojenka-Karasek, s. 393-402.

Uwagi

Jest to przedmiot opcjonalny, wybierany z oferty ~~przedmiotów do wyboru~~ Instytutu Filologii Polskiej; przedmiot zostanie uruchomiony w zależności od potrzeb i zainteresowania w danym semestrze studiów (na podstawie deklaracji studentów/elektronicznego wyboru przedmiotów).

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Pałucka-Czeriak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 26-04-2022 16:38)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ